

In memoriam Miep Kuiper-Verkuyl

Op 23 augustus 2020 is op 93 jarige leeftijd mevrouw Miep Kuiper-verkuyl overleden. Samen met Babs Riemens en anderen stond ze aan de wieg van Stichting Milieuzorg Zeist e.o. (gestart in december 1971) en ook de Kringloopwinkel in Zeist (gestart in 1981).

In de tijd dat de eerste signalen bekend werden gemaakt omtrent de mogelijke grote gevolgen voor de aarde door de leefwijze van vooral de Westerse mens (met o.a. een internationaal Congres in Stockholm in 1969 en natuurlijk ook het rapport: 'Grenzen aan de groei' van de Club van Rome in 1972) werd het initiatief genomen om bij een groter publiek dit onder de aandacht te gaan brengen. De Stichting Milieuzorg Zeist e.o. werd opgericht met o.a. werkroepen die zich gingen bezig houden met kringloop-economie en het hergebruik van grondstoffen, biologische landbouw en eten met de seizoenen en het bij de ruimtelijke ordening rekening houden met de bestaande waarden van het groen. Allemaal zaken die nu nog steeds spelen en waarvan je nu kunt stellen dat de dames in die zin in hun denken (en vooral ook doen) hun tijd ver vooruit waren.

Met name door het enthousiasme en ook de inmiddels opgebouwde deskundigheid door Miep, Babs en anderen die door hun beider niet aflatende enthousiasme werden aangetrokken, werden meteen een aantal (letterlijk) klinkende resultaten behaald. Ook al was het in die tijd vaak improviseren. Zo stonden Miep en Babs aan de introductie van de eerste glasbak in Nederland. Die glasbak was dan een container van de firma Dorrestein, die op parkeerplaats bij AH werd geplaatst. Kinderen konden erin klimmen om statiegeldflesjes er uit te halen. Dat was natuurlijk niet geheel zonder gevaar. Ook was met de dames afgesproken dat het gevallen en gebroken glas rond de container door hen zou worden opgeveegd. Het terrein rond de container werd dan ook door beide dames keurig schoon gehouden. Enkele jaren later is de nu bekende glascontainer met de ronde openingen op de markt gebracht door de firma Maltha. Na het succes met de glasbak is later ook nog de blikbak geïntroduceerd, zij het met minder succes dan de glasbak, ook al wordt blik nu dan toch in veel gemeenten apart ingezameld via het P(lastic), M (etaal/blik), D(rankverpakkingen). Het dossier behorende bij de introductie van de glasbak, toch een historisch gebeurtenis, is inmiddels in het archief van de gemeente beland.

Een van de belangrijke pijlers van de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. was tevens het meer bekendheid te geven aan de milieuproblemen door middel van een uit te geven Milieukrant. Dat was een van de werkzaamheden van Miep. Dankzij het hebben van veel abonnementen op allerhande tijdschriften kwam er veel informatie binnen. Door het maken van kopieën van belangrijke artikelen en veel creatief knip- en plakwerk werd op basis van alle informatie een Milieukrant samengesteld, naast dus ook eigen, vaak redactionele artikelen. Deze krant werd vervolgens in een flinke oplage gestencild en dan naar de vele donateurs van de Stichting die toen nog uit het hele land kwamen verstuurd, dan wel als het maar even kon per fiets bezorgd. Terugkijkend naar die eerste 10 jaar met de Milieukrant ontvouwd zich een wereld van de (be)zorg(dheid) om de aarde, uitgedragen door een enthousiaste Miep die met veel energie en inzet steeds maar weer dit probleem rond bazuinde.

Naast de Milieukrant werd door Miep ook met enige regelmaat een filmfestival in Figi georganiseerd, met tal van op het gebied van het milieu belangwekkende films. Naast dus een jaarlijkse excursie voor donateurs, teneinde innovatieve projecten in den lande te

bezoeken, zoals de beroemde tuin van Louis Le Roy in Heerenveen. Daarbij kon Miep al haar talenten als reisleader kwijt.

Omdat het werk bij de Stichting nogal wat informatie opleverde is Miep met die kennis ook van 1978 tot 1982 gemeenteraadslid (en ook fractievoorzitter) voor D66 in Zeist geweest samen met Edward M.C. Jetten. Zij schaarden zich achter een plan van SGP-collega's dat leidde tot de bouw van het Raadhuis (o.l.v. architect Lengkeek). In haar raadswerk hield ze steeds in het vizier dat de lokale bestuurders zich best wat meer zouden moeten en mogen inzetten voor het behoud van de aarde, het groen, etc.. Dit leverde vele vragen op ten aanzien van het beleid van toen. Kanttekeningen die nu nog steeds gemaakt kunnen worden, ook daarin was zij met anderen haar tijd ver vooruit. Nadelen van de westerse leefwijze werden aangegeven, zij het vaak niet begrepen en dat maakte haar werk als gemeenteraadslid er niet altijd makkelijk op.

De signalen van Miep en anderen dat het op het in het Westen geïntroduceerde economische groeimodel uiteindelijk niet door de aarde kan worden gedragen, heeft in deze tijd alleen maar aan kracht gewonnen, zoals de klimaat- en biodiversiteitscrisis (inclusief stikstofcrisis) aantoont. In die zin is het bestaansrecht van de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. er nog steeds. Gelukkig blijken er nog steeds mensen naar voren komen die dit werk ook belangrijk vinden, zodat de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. de boodschap van Miep en Babs verder kan uitdragen.

Het inzamelen van glas en blik, alsmede compost (GFT) is gelukkig inmiddels overgenomen door rijksmaatregelen die de gemeente Zeist ook moest invoeren. Dat veel van de grote problemen van toen die tot het oprichten van de Stichting hebben geleid nog steeds actueel zijn moge dus o.a. blijken uit de huidige biodiversiteits-/stikstofcrisis, de problematiek van de energietransitie en de verdroging van Nederland.

Er zijn gelukkig steeds meer mensen die zich realiseren dat we zo niet verder kunnen gaan, alleen hun stem is nog niet luid genoeg. Al wordt het wel steeds luider en zal het beleid in Zeist, als dat regionaal - en (inter)nationaal niveau op termijn echt een andere basis gaan krijgen dan alleen economische groei. De toekomstige tijd zal het leren. Dat de problemen die de aanleiding waren om Stichting Milieuzorg Zeist e.o. op te richten, nu 50 jaar geleden, nu nog steeds spelen, geeft aan dat een omslag in het denken en vooral ook doen er nog niet is. Al zijn de tekenen dat dat zal gaan gebeuren, ook door de vele goede en inspirerende voorbeelden die er in die zin gelukkig ook zijn, en nu meer dan toen in 1970. Dat in de activiteiten van de Stichting de geest van de oprichters voor altijd door mag klinken, met dus grote dank aan Miep en haar metgezel in het milieuleven Babs.